

kirjaamo@lvm.fi

Viite: LVM/1620/08/2018

**LAUSUNTO ALUEELLISEN JUNALIIKENTEEN OSTO- JA VELVOITELIIKENTEEN KEHITTÄMISESTÄ 2020-2022**

Liikenne- ja viestintäministeriö suunnittelee rautateiden osto- ja velvoiteliikenteen seuraavaa kautta vuodesta 2020 alkaen. Nykyiset ostoliikennesopimus ja päätös velvoiteliikenteestä ovat voimassa vuoden 2019 loppuun. Tulevalla kaudella on tarkoitus pilotoida yhdessä alueiden kanssa alueellista liikennettä sekä tarkastella muutoinkin osto- ja velvoiteliikenteen kokonaisuutta ottaen huomioon alueiden tarpeita.

**Itä-Lapin kuntayhtymän (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) lausunto osto- ja velvoiteliikenteen kehittämiseksi**

**Kemijärven auto- ja yöjunayhteys on elinehto koko Itä-Lapin matkailun ja muun elinkeinoelämän kehittymiselle.** Käyttäjiä ovat niin seutukunnan (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla, Posio ja Savu-koski) asukkaat kuin muualta tulevat matkailijat. Ratayhteys Kemijärvelle sähköistettiin 2013–2014. Rata on uudistettu ja sähköistetty vuonna 2018 Kemijärven Isokylään saakka. Junalla matkustaminen ekologisena matkustusmuotona tarjoaa merkittävän vaihtoehdon monille matkailijoille. Itä-Lapin kunnissa on sitouduttu käyttämään junayhteyttä mahdollisuuksien mukaan. Junayhteys Kemijärvelle toimii syöttöliikenneyhteytenä linja-autoliikenteelle, joten sillä on merkitystä linja-autoliikenteen kannattavuuteen. **Yöjunayhteys tulee säilyttää jatkossa ja ostoliikennesopimusta jatkaa. Lisäksi matkaketjuja on tarkasteltava kokonaisuutena, jotta sujuvat yhteydet seutukuntaan säilyvät.** Matkailussa korostuu matkaketjujen tarkastelu kokonaisuutena: junayhteyttä ei pystytä matkailun näkökulmasta hyödyntämään, ellei siltä ole toimivaa jatkoyhteyttä matkailukeskuksiin. Kansainvälisten lentoyhteyksien lisääntyessä jatkuvasti myös liityntäyhteyksien tarve syrjäseuduille, kuten Itä-Lappiin, on kasvussa.

Tällä hetkellä autojuna kulkee vain kerran viikossa Helsingistä Kemijärvelle ja takaisin. **Autojuna tulisi saada jokapäiväiseksi yhteydeksi Kemijärvelle, jotta se palvelisi matkailua monipuolisemmin.** Autojunan käyttö on lisääntynyt matkailun kasvaessa ja mm. koska hintoja on tiputettu tänä kesänä merkittävästi hiljaisina päivinä. **Itä-Lapin kuntayhtymä esittää asiasta 2-vuotista kokeilua vv. 2020–2021.**

Tuloksellinen yhteistyö VR:n kanssa on toivottavaa esim. markkinointikampanjoiden ja tahtumajunien sekä hiljaisempien aikojen tarjousten suunnittelussa.

Isoja asioita on tapahtumassa Itä-Lapissa. Kemijärven biojalostamohanke etenee vauhdilla. Biojalostamo vaikuttaa erittäin suuresti Itä-Lappiin ja sillä on myös merkittäviä vaikutuksia koko Lapin ja Suomen tasolla. Yli kaksi vuotta kestävä rakentamisvaihe tuo alueelle noin 2700 rakentajaa, asentajaa ja asiantuntijaa. Tämä tuo merkittävän lisän kunnalliseen ja yksityiseen palveluntuotantoon. Valmis jalostamo tarjoaa työtä suoraan 185 henkilölle. Välillisesti Biojalostamon myötä syntyy Itä-Lappiin yli 1100 pysyvää työpaikkaa eri aloille. Jalostus käyttää raaka-aineena pohjoissuomalaista harvennuspuuta ja haketta 2,8 miljoonaa kuutiota vuodessa. Paikalliset yritykset, metsänomistajat ja asukkaat hyötyvät kaikki hankkeesta, joka antaa alueelle merkittävästi lisää ostovoimaa, pääoma- ja verotuloja. Itä-Lapissa kehittyvät myös muut elinkeinot. Matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti, esim. Sallan osalta rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna 22% ja Pyhä-Luosto alueella 16%, myös Kemijärven Suomu kasvaa ja kehittyy. Matkailun työllisyysvaikutus on noin 500 htv ja rekisteröityjä yöpymisiä oli viime vuonna lähes 300 000. Kaivosyhtiö Yara sai ympäristö- ja vesitalousluvan Soklin kaivokselle kesällä 2018. Soklin fosfaattikaivos toisi töitä suoraan ja välillisesti noin 2000 henkilölle. Kemijärvellä puunjalostusyritys Keitele Group kehittyy ja rakentaa pellettitehtaan. Kemijärvellä Keitele työllistää suoraan noin 120 henkilöä. Tärkeäksi nähdään myös alueen perinteiset ja luonnosta saataviin voimavaroihin perustuvat elinkeinot, kuten maa- ja porotalous sekä luonnontuoteala.

**Itä-Lapin kasvava matkailu sekä muu elinkeinoelämä vaatii toimivat auto- ja yöjunayhteydet. Kohtuuhintainen arktinen junayhteys tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa.**



Annika Kostamo  
yhtymähallituksen pj.  
Itä-Lapin kuntayhtymä



Dina Solatie  
kehittämispäällikkö  
Itä-Lapin kuntayhtymä